MIELIPIDE

Lähetä mielipidekirjoitus Toivomme napakoita, enintään yhden liuskan pituisia kirjoituksia (alle 2 000 merkkiä välilyönteineen). Julkaisemme kirjoituksen nimimerkillä vain poikkeustilanteessa. Lähetä kirjoitus osoitteeseen lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi tai Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Liitä mukaan yhteystietosi.

HK Scanin toiminnassa vastuullisuus kaukana

Nykyisin jokainen itseään kunnioittava yritys julistaa olevansa vastuullinen. Näin toimii myös HK Scan Oyj, jolla on erikseen palkattua väkeä kertomaan vastuullisuuden ilosanomaa.

Yhtiön kerrotaan olevan vastuullinen asiakkailleen, eläimille, ympäristölle, työntekijöille ja tuottajille. Käytännön toiminnassa tämä näkyy kovin erikoisilla tavoilla.

HK irtisanoi viime viikolla parikkalalaisen Sikaco Oy:n 1 000 emakon porsastuotantosikalan tuotantosopimuksen. Yksittäiselle tilalle irtisanominen on todellinen tragedia ja kriisi.

Laajemmin ajateltuna irtisanominen on historiallinen ja sillä tullee olemaan kauaskantoiset seuraukset koko kotieläintuotantoon.

Kovaan ratkaisuun ovat olleet syynä muun muassa sikatilojen tuotantotulosten odotettua nopeampi kehitys, sikalan sijainti, HK:n hankinnan seurannan ja suunnittelun epäonnistuminen.

Onpa yhtiö tiedottajalta kuultu irtisanomisen olevan suorastaan ympäristöteko, kun eläinten kuljetusmatka lyhenee. Tämä oli toivottavasti huonoa huumoria.

Sika-ala on kokenut valtaisan rakennemuutoksen 15:n viime vuoden aikana. Lihatalot ovat kannustaneet tiloja investoimaan, tehostamaan ja laajentamaan. Yleensä tätä kehitystyötä on tehty hyvässä yhteistyössä tilojen ja teurastamon kesken.

Sikaconkin tapauksessa HK oli vielä viime talvena esittänyt toiveita tuotannon laajentamisesta. Nyt onnistunut kehitystyö palkitaan vetämällä matto yksittäisen tuottajan jalkojen alta.

> HK Scan Oyj:n toiminta ketjun tasapainottamiseksi tiloja irtisanomalla on lyhytnäköistä ja tuomittavaa.

Sikamarkkinat kieltämättä ovat sekaisin Suomessa ja koko Euroopassa. Suomea rasittavat Venäjän pakotteiden lisäksi oma kansallinen säätely ja sen aiheuttama lisäkustannus.

Suomessa on esimerkiksi itsestään selvää, että sioilla on häntä ja tämä koetaan tärkeäksi.

Tämä ihanne törmää kuitenkin todellisuuteen Suomen ulkopuolella, kun HK on vienyt ylijäämäporsaita kasvatettavaksi Puolaan. Puolalaiset ovat tyytyväisiä porsaiden laatuun ja terveyteen. Täyttä hintaa porsaista ei makseta, koska niiden pitkä häntä koetaan tuotannolliseksi riskiksi.

Tämän takia on tärkeää, että suomalainen lihaketju osaa seurata ja suunnitella ketjuun tarvittavien eläinten määrän. Jokainen viety porsas on tappiota. Tästä epäonnistumisesta saa Sikacokin nyt maksaa.

Tämän tapauksen valitettavin seuraus koskee kuitenkin alan mainetta rahoittajien silmissä. Sikaco Oy:llä ei ole HK:n myöntämiä eläin- tai rehuluottoja, joita tiloilla yleisesti on, joten mahdollisen konkurssin seuraukset kantavat omistajat ja rahoittajat.

Tämä tarkoittaa sitä, että jatkossa rahoittajat vaativat pitempiä – luultavasti laina-ajan mittaisia – tuotantosopimuksia ja lihatalojen suurempaa panostusta tilojen rahoitukseen. Tämä tuskin oli HK:nkaan tavoite, mutta on pelottavaa, jos tällaista riskiä ei osattu pörssiyhtiössä huomioida.

Suomalainen sikaketju on suurten investointien kynnyksellä, koska uusien pinta-alavaatimusten siirtymäaika päättyy 2018 alussa. Pelkästään välikasvattamokapasiteettia on rakennettava parissa vuodessa kymmenillä miljoonilla.

Mistä mahtaa tulla rahoitus investointiin, joka ei varsinaisesti tuota mitään lisää mutta on pakko tehdä?

Olen aivan varma, että nykyinen kannattavuus karsii ylimääräisen tuotannon ketjusta. Muutaman vuoden päästä ihmetellään, miten saataisiin tilat investoimaan porsastuotantoon.

Suomen Sikayrittäjät ry. katsoo, että HK Scan Oyj:n toiminta ketjun tasapainottamiseksi tiloja irtisanomalla on lyhytnäköistä ja tuomittavaa. Yksittäiset tilat eivät ole syyllisiä huonoon suunnitteluun ja johtamiseen, vaan näitä syyllisiä on etsittävä ihan muualta.

Martin Ylikännö
vastuullinen puheenjohtaja
Suomen Sikayrittäjät ry

Maatalouden jatkuvuus pitää turvata

Suomen maatalouden ja ruuantuotannon tilanne on vakava. Sateisen kesän lisäksi maatalouden kannattavuutta haittaavat EU:n Venäjä-pakotteet. Alaa haittaa myös elintarvikekaupan ja tukkujen keskittynyt rakenne.

Kaikkien puolueiden olisi nyt huolehdittava maatalouden toimintaedellytyksistä. Tärkeän huoltovarmuuskysymyksen lisäksi maatalous on merkittävä työllistäjä. Ilman alkutuotantoa ei olisi elintarviketeollisuutta, myyntiä tai ravintoloita.

Myöskään nykyinen lähiruokabuumi ei olisi mahdollinen ilman alkutuotantoa.

Suomen hallitus on laatimassa ensi vuoden budjettia ja lisäbudjettia tälle vuodelle.

Akuuttia tilannetta voisi helpottaa ja kannattavuutta parantaa esimerkiksi aikaistamalla tämän vuoden tukien maksua, pohtimalla satovahinkojärjestelmän jatkoa ja tarkastelemalla uudelleen tukien leikkaussuunnitelmia.

Suomeen tulisi kehittää valtion takauksia ja korkotukea sopeuttamislainoille, joilla maatilat voisivat päästä vaikeiden aikojen yli. Hallituksen kaavailut pakotevahinkojen korvaamisesta kuulostavat hyviltä, samoin kuin hallitusohjelman tavoite järkeistää joustamatonta byrokratiaa. Tukiehtoja on myös syytä yksinkertaistaa.

Suomessa pitäisi toteuttaa perustulokokeilu. Perustulo turvaisi myös maatalousyrittäjien ja elintarviketeollisuuden palkansaajien toimeentulon epävarmoina aikoina.

Se voisi auttaa satunnaisten taloudellisten vaikeuksien ja heilahteluiden yli, ja mahdollistaisi toiminnan rohkeamman kehittämisen.

Hanna Sarkkinen
kansanedustaja (vas.)
Oulu

LUKIJAN KUVA

TARJA IIVONEN

Pilvennappaaja

Retki Kouvolan Ala-Kouvolassa sijaitsevalle Riitan jokituvalle on viljan kypsymisaikaan erityinen kokemus. Ne värit, ne tuoksut ja se tunnelma! Matkalla kuvaajan lapsenlapsi Viivi Anneli Koskinen, 4, nappasi perhosia haaviinsa. Ja yrittipä välillä napata pilvenkin.

Lähetä kuva
Toivomme kuvia, joiden taustalla on tarina. Lähetä kuvaehdokkaasi osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Liitä mukaan yhteystietosi ja lyhyt kertomus kuvan tapahtumista. Julkaistuista kuvista maksamme palkkion.

Kuluttajatyöllä suuri merkitys maataloudelle

MT:ssä ja Helsingin Sanomissa muutama viikko sitten julkaistun kirjoitukseni jälkeen sain palautetta eräältä tuottajalta, että eikö meillä ole tärkeämpiäkin murheita kuin ruuantuotannon imago. Että koirat haukkuu ja karavaani kulkee, että kannattavuudesta tulee olla huolissaan.

Tämä palaute sai minut pohtimaan asioiden vaikutussuhteita.

Jos ajatellaan vain tätä hetkeä, kannattavuus ja maksuvalmius ovat tärkeimpiä. Mutta pitkällä tähtäimellä kuluttajien asenteilla ruokaan, sen tuottamiseen ja alkuperään on merkitystä.

Ruuantuotannon imagolla on merkitystä ajassa, jossa on perusteilla eläintenoikeuspuolue ja oma Yleisradiokin on liittynyt kampittajien leiriin. Kansalaisten asenteet vaikuttavat niin ostokäyttäytymiseen kuin poliittiseen päätöksentekoon.

Tulevina viikkoina järjestetään ympäri Suomen elonkorjuujuhlia ja vastaavia kuluttajatapahtumia. Kuluttajatyö on äärimmäisen tärkeää. Se ei ole vain kotimaisen ruuan menekinedistämistä, vaan myös tiedon jakamista ja vaikuttamista asenteisiin.

Kuluttajatyö on etujärjestöllemme vähintään yhtä tärkeää kuin perinteinen edunvalvonta kabinettivääntöineen. Olen paljon pohdiskellut alamme tulevaisuutta ja tullut tulokseen, että kuluttajatyötä tulee lisätä.

Maatalouspolitiikkaan ei tule pitkällä tähtäimellä vakautta, jos kansan syvät rivit eivät ole kotimaisen ruuantuotannon takana. Saavutamme jatkossakin korkeintaan torjuntavoittoja meille tärkeissä asioissa, jos kotimainen ruoka ja sen tuottaminen ei kansalaisten silmissä tärkeää.

> Kuluttajatyö on vähintään yhtä tärkeää kuin perinteinen edunvalvonta kabinettivääntöineen.

Poliittinen päätöksenteko heijastelee kansan asenteita. Jos ne menevät ristiin ja ruuantuotantoa tuetaan liikaa, seuraavat vaalit kääntävät päätökset toiseen suuntaan.

Ei Suomella eikä meillä tuottajilla ole varaa tähän. Kotimaisen ruuan arvostus pitää saada kuntoon. Poliitikot voivat omalla esimerkillään laittaa asioihin vauhtia.

Kansanedustajien pitää vaatia eduskuntataloon kotimainen ruoka ja presidentin tulee tarjota vierailleen vain kotimaista ruokaa. Puolustusvoimat pitää pystyä muonittamaan ilman tuontiruokaa. Ne eurot, jotka laitetaan kotimaiseen ruokaan, tulevat taatusti takaisin monin eri muodoin.

Jotta viesti saadaan kuluttajille asti ja ostopäätökset muuttumaan, tarvitaan paljon kuluttajatyötä. Ruuantuottajan ja ostajan välisiä kohtaamisia kasvokkain, avoimia ovia, toritapahtumia ynnä muuta. Siihen työhön pystyy ja tarvitaan jokainen tuottaja.

Kotimaisen ruuan menekin kasvu on kuluttajatyön pikavoitto. Suurempi ja pitkäaikaisempi merkitys saavutetaan, jos asenteet ruuantuottamiseksi muuttuvat sallivammiksi.

Jos navetan rakentamisen ympäristölupa ei joudu valitus- ja muistutuskierteeseen hajuhaitan vuoksi ja lietesäiliö saa jäädä kattamatta samasta syystä, ollaan oikeaan suuntaan menossa. Jos lanta saataisiin jätteestä nurmen/viljan jatkojalostuksen sivutuotteeksi, pois jätestatuksen alta, moni asia olisi paremmin.

Tämän hetken kassakriisin selättämiseksi tarvitaan kyllä pikaisia ja rohkeita toimia ja paksunahkaisia päättäjiä, jotka uskaltavat tehdä vastoin maatalouskriittisen kansan tahtoa.

On kyse huoltovarmuudesta – siitä onko meillä omavaraisuus tärkeimpien ruuan raaka-aineiden osalta. Vai saammeko valtiona lähettää liittymisanomuksen siihen maahan, mistä ruokammekin tuodaan.

Kaisa Huttunen
Kiuruveden
vuoden nuori maaseutuyrittäjä

Luotojen asukki

Luotojen asukki,
monien inhokki.
Pulssia nostattaa,
vaan hävittää ei saa.
Kaikkialle paskoo,
ahkerasti kalastaa,
ihmiseltä varastaa.

Silti elää pitää metsonkin,
einestä poikasten vatsoihin.
Oisko varaa vähentää?
Ei kaupunkiin luotojen hätää nää.
Aikojen alussa maa luotiin,
ihmisille ohjat suotiin.
Kaikilla oma paikkansa,
Herra myös merimetsolla.

Hilla-Elisa Sainio
Pori

VIIKON KYSYMYS

Kannustaisitko nuorta ryhtymään viljelijäksi?

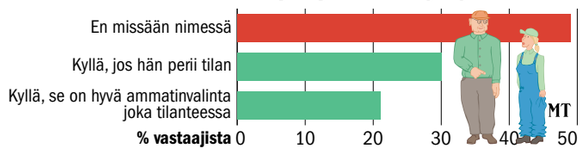

Viljelijäksi ryhtyminen ei ole helppo päätös

Viljelijän ammatti on paitsi työ myös elämäntapa. Maatiloja koettelee huono kannattavuus, joten viljelijän ammatin valitseminen ei ole helppo päätös. MT kysyi viime viikolla, kannustaisivatko lukijat nuoria viljelijäksi.

Lähes joka toinen ei kannustaisi.

30 prosenttia vastaajista suosittelee viljelijäksi ryhtymistä vain, jos tilan saa perintönä. 21 prosentin mielestä viljelijä on hyvä ammatinvalinta joka tilanteessa.

En todellakaan
Eetu Hokkanen

Kyllä ruuan tuottajia jatkossakin tarvitaan, näissä hommissa ei vaan pääse kovin paljon rikastumaan.
Keijo Komu

Jos on nuorella haluja niin en estelekkään. Pakottaa en aio. Maatalousoppilaitoksesta saaduista opeista on hyötyä muuallakin...
Ville Simola

Vaihtoehtoja kysymyksessä vähän. Tällä hinnalla, byrokratialla en kannustaisi jatkamaan. Mutta jos jaksaa/jaksan uskoa tulevaan, niin sitten aikanaan. Nyt ei. Aika on ihan älytön.
Susan Partanen

Saisiko kauppa olla aina auki? Seuraavaksi MT kysyy lukijoiden mielipidettä hallituksen esitykseen kauppojen aukiolon vapauttamiseksi. Onko aukioloaikojen sääntely turhaa sääntelyä vai tarpeellinen keino työntekijöiden suojelemiseksi? Kommentoi Facebookissa ja vastaa osoitteessa *www.maaseuduntulevaisuus.fi!*

HENRIK SCHÄFER

Kommentoi juttuja
osoitteessa facebook.com/maaseuduntulevaisuus

TEKSTIVIESTIT

Sopimus

Miten HK voi irtisanoa sopimuksen noin vain? Tuntemani tuottaja halusi purkaa sopimuksen heidän kanssaan, niin ei käynyt millään.
Kiusantekijöitä

Venäjä

Venäjän ja venäläisten presidentin tolkuton parjaaminen tulee meille vielä kalliiksi, taloudellisesti. Ihan järjetöntä.
Kekkoslainen

Kärsijät

Miksi me maajussit aina joudumme eniten kärsimään? Tuet lähes loppu, ja sekin vähä maksetaan ensi vuonna.
Nyt barrikaareille

Halpuutusta

Ei tuo ”halpuuttaminen” ole mikään uusi ilmiö ole. Viljan ostajat ovat sitä tehneet jo kauan. Suomessa Euroopan halvin vilja koko ajan.
Viljelijä

Vuokrat

Peltonsa vuokrannut naapurini totesi kerran katosyksynä: Ilkiääkö sitä rahaa ottaa.
Näin ennen

Euro

Euron toimimattomuus Suomessa on kestänyt liian kauan. Palkankorotus on prosenttiautomaatti. Työajan lisäys ei auta kahvitaukojen venyessä.
Emilia

Vastuu

Jokainen tuottaja on itse vastuussa investoinneistaan, ei kukaan muu. Tämä on myös C-alueen laajentajien jo aika ymmärtää.
Ei nimimerkkiä

Pakolaiset

Miksi terveet riskit miehet lähtevät pakolaisiksi? Oma maa tarvitsisi heitä puolustamaan kotimaata.
Ei nimimerkkiä

Tienkäyttömaksu

Metsähallituksen suunnittelema tiemaksu vastaavan suuruisena myös yksityisteille. Metsähallituksen kuljetuksia niillä runsaasti.
Tasapuolisesti

Lentovero

Lomamatkojen hintoihin ulkomaille pitäisi säätää ehdottomasti ylimääräinen lentovero. Vanha konsti oli myös 90-luvulla käytössä.
Ministereille tiedoksi

Romutusmaksu

Jos olisi paljon autoteollisuutta Suomessa, mutta kun ei. Rahat ja työt menevät Saksaan ja Japaniin. Kauppatase huononee entisestään.
Ei nimimerkkiä

Jäsenyys

Vieläkö oikeasti on porsas- tai sianlihantuottajia, jotka maksavat MTK:n jäsenmaksua? Meillä todettu turhaksi jo kymmenisen vuotta.
Turha etujärjestö

Hinnat

Lopettakaa maitopuoli se jatkuva valitus. Teillä on paras kannattavuus ja valtion tuki.
Tasapuolisuutta

Milloin luovutaan maidon kaksihintajärjestelmästä? Etelään sama tuki kuin Pohjanmaalla.
Sama työ, eri hinta

Oikeat termit käyttöön

MT:ssä kirjoitetaan eläinten synnytyksistä. Lehmä poikii, uuhi karitsoi, emakko porsii, tamma varsoo. Vähän enemmän tarkkuutta alan lehteen.
Kiitos

Kotimaista

Salon peltopäivillä teemana olisi pitänyt olla ”suosi suomalaista, osta ulkomaista”. Viljelijä ei voi vaatia kuluttajaa ostamaan kotimaista.
Ei nimimerkkiä

Ota kantaa tekstiviestillä
Jaa mielipiteesi muiden lukijoiden kanssa. Lähetä enintään 160 merkkiä pitkä viesti numeroon 173 172. Kirjoita viestin alkuun tunnusteksti MT LU (huomaa tyhjät välilyönnit). Viestin hinta on 50 senttiä.